

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงพยาบาลเสนางคลินิก กลุ่มงานบริหารทั่วไป โทร. ๐๔๕ ๔๖๑ ๑๒๖ ต่อ ๑๐๑.....

ที่ อจ. ๐๐๓๒.๓๐๑/..... วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑.....

เรื่อง ขออนุมัตินำประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ประกาศในเว็บไซต์ของ โรงพยาบาลเสนางคลินิก www.sananghospital.com

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเสนางคลินิก

ด้วย กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลเสนางคลินิก ขออนุมัตินำประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ประกาศในเว็บไซต์ของโรงพยาบาลเสนางคลินิก www.sananghospital.com เพื่อให้เจ้าหน้าที่และสาธารณสุขชนทั่วไปทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุมัติ

(นางจรรยาตรี กิณรีวงศ์)
เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

อนุมัติ

(นายปณณธร เลิศเอกธรรม)
นายแพทย์ชำนาญการ ปฏิบัติราชการในหน้าที่
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเสนางคลินิก

ที่ สธ ๐๒๐๘.๐๘/ว ๒๕๖๑

1612
24 11 01 2561
10.00น

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

กรมการแพทย์ จังหวัดอำนาจเจริญ	
เลขรับ	YAA5
วันที่	21 ก.ย. 2561
จังหวัดอำนาจเจริญ	
เลขรับ	8017830
วันที่	26 ก.ย. 2561

๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

เรียน อธิบดีทุกกรม/ ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข/ ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก/ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด/ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/ โรงพยาบาลทั่วไป/ ผู้อำนวยการวิทยาลัยทุกแห่ง/ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ สามารถ Download สิ่งที่ส่งมาด้วย ผ่านเว็บไซต์ กองบริหารทรัพยากรบุคคล https://hr.moph.go.th/site/hr_moph

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ให้ณ นพ. สสจ. อ.

ขอแสดงความนับถือ

- กรมควบคุมโรคติดต่อ
- กรมการแพทย์แผนกเวชปฏิบัติ
- กรมการแพทย์แผนกเวชศัลยกรรม
- กรมการแพทย์แผนกเวชศัลยกรรม
- กรมการแพทย์แผนกเวชศัลยกรรม
- กรมการแพทย์แผนกเวชศัลยกรรม
- กรมการแพทย์แผนกเวชศัลยกรรม

(นายจตุพร ว โขศลาวุธ)
ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข

- เพื่อไปขอทราบ และถือปฏิบัติต่อไป (ให้ สสจ./ สสอ. ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน)

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กองบริหารทรัพยากรบุคคล
โทร ๐ ๒๕๕๐ ๒๐๘๑-๒
โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๒๐๘๑

1. นายจตุพร ว โขศลาวุธ
ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข
2. นายแพทย์วิวัฒน์
ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก
3. นายแพทย์วิวัฒน์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการแพทย์
4. นายแพทย์วิวัฒน์
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพ

Handwritten notes and signatures at the bottom left, including names like 'นายแพทย์วิวัฒน์' and 'นายแพทย์วิวัฒน์'.

ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย
การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

เพื่อให้การบริหารงานบุคคลพนักงานกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับวินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ มีความเป็นธรรม โปร่งใสและมาตรฐานเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ ของระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มติคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ คณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“วินัย” หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน เช่น กำหนดให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาความลับของทางราชการ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และรักษาชื่อเสียงของตน เป็นต้น และยังหมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมว่าสามารถจะควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของบทวินัยตามที่กำหนดไว้ด้วย

“การดำเนินการทางวินัย” หมายถึง การดำเนินการทั้งหลายที่กระทำเป็นพิธีการตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับกำหนด ได้แก่ การตั้งเรื่องกล่าวหา การสืบสวนหรือสอบสวน การพิจารณาความผิดและลงโทษ และการดำเนินการต่าง ๆ ระหว่างการสอบสวนพิจารณาความผิด

“การอุทธรณ์” หมายถึง การที่พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย ได้ร้องขอรับความเป็นธรรมจากผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัย โดยขอให้ยกเรื่องของตนขึ้นพิจารณาใหม่เพื่อให้เป็นไปในทางที่เป็นคุณแก่ตน

“การร้องทุกข์” หมายถึง การที่พนักงานกระทรวงสาธารณสุขร้องขอความเป็นธรรม เนื่องจากถูกออกหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อกันโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อกันให้ถูกต้อง ทำให้เกิดความคับข้องใจ และประสงค์จะให้มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน ซึ่งการร้องทุกข์นั้น มีใช่เรื่องการร้องเรียน

หมวด ๑
วินัยและการรักษาวินัย

ข้อ ๔ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องรักษาวินัยโดยกระทำการ หรือไม่กระทำการตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้อ ๕ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้อ ๖ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ

(๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายินยอมให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้ปฏิบัติบังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

(๕) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

(๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ

(๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ ระหว่างพนักงานกระทรวงสาธารณสุขด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

(๘) ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน ผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

(๙) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วยโดยอนุโลม

(๑๐) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

(๑๑) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญโดยอนุโลม

ข้อ ๗ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้ามดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

(๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

(๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๖) ต้องไม่เป็นการจัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๗) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ

(๘) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล้วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญโดยอนุโลม

(๙) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

(๑๐) ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญโดยอนุโลม

ข้อ ๘ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามข้อ ๕ ข้อ ๖ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๗ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย

ข้อ ๙ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๔) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

(๕) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๖ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๗ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๖ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๗ (๑๐) ที่มีกฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงสำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ ให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

ข้อ ๑๑ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดกระทำผิดวินัย จะต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ การดำเนินการทางวินัย

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดค่าจ้าง

(๓) ลดค่าจ้าง

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

ข้อ ๑๒ การลงโทษพนักงานกระทรวงสาธารณสุขให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ โดยในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดและตามข้อใด

หมวด ๒

การดำเนินการทางวินัย

ข้อ ๑๓ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าพนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นตามลำดับ รายงานให้ผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข แล้วแต่กรณีทราบโดยเร็ว และให้ผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการพิจารณา หรือดำเนินการทางวินัยโดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

ข้อ ๑๔ เมื่อได้รับรายงานตามข้อ ๑๓ หรือความดังกล่าวปรากฏต่อผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบหรือสั่งให้ดำเนินการ สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีนี้มีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าพนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยมิพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๑๔ ปรากฏว่ากรณีมีมูล ถ้าความผิดนั้น มิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชา หรือ หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจ ให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งลงโทษ ตามควรแก่กรณีโดยไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่าง ไม่ร้ายแรงก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ก็ให้สั่งยุติเรื่อง

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๑๔ ปรากฏว่ากรณีมีมูลอันเป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่ หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ในการสอบสวน ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของ ผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้สั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อ ๑๘ หรือ ข้อ ๑๙ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗ การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น การดำเนินการในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง รวมทั้งการดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และ ระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ และฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม ทั้งนี้ ในการลงโทษปลดออกหรือไล่ออก มิต้องเสนอ เรื่อง ให้ อ.ก.พ.จังหวัด หรือ อ.ก.พ.กรม พิจารณาโทษ

ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ว่าด้วยการ ดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ และฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม กรณีนี้จะดำเนินการทางวินัย โดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

ข้อ ๑๘ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้ที่หัวหน้า ส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวง สาธารณสุข สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินค่าจ้างหรือลดค่าจ้าง ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการ ลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็น หนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามข้อนี้ ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่ง จะมีอำนาจสั่งลงโทษในสถานโทษ และอัตราโทษใด ได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ และฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม

ข้อ ๑๙ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงาน กระทรวงสาธารณสุข สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมา ประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

เพื่อให้การลงโทษพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เป็นมาตรฐานเดียวกันกับการลงโทษ ข้าราชการพลเรือนสามัญให้นำมติคณะรัฐมนตรีทุกกรณีที่กำหนดหลักเกณฑ์การลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาใช้ในการกำหนดโทษพนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ด้วย

ข้อ ๒๐ การสั่งยุติเรื่อง สั่งลงโทษ หรืองดโทษ และการมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ และฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม

เมื่อผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชา หรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ได้มีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รายงานไปให้หัวหน้าส่วนราชการทราบด้วย เพื่อเป็นข้อมูลและสถิติหรือให้คำแนะนำ หรือให้ข้อสังเกต (ถ้ามี) แก่ผู้ออกคำสั่ง ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม และความชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๒๑ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว โดยมีสาเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนตามข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

ข้อ ๒๒ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้

ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ กพส.กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดที่ราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนแล้วภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๖ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผูถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผูถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินค่าจ้าง เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผูถูกสั่งพักราชการ และผูถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยอนุโลม

การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผูถูกสั่งพักราชการผู้ใดได้ร้องทุกข์ตามข้อ ๒๔ และผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้นเนื่องจากพฤติการณ์ของผูถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัย ได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผูถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าวให้ผูมีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

ให้นำความในวรรคหกมาใช้บังคับกับกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้กลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการ และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนหรือพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ และฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม

หมวด ๓

การอุทธรณ์

ข้อ ๒๓ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามระเบียบนี้ ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

ในกรณีที่สั่งให้ผูอุทธรณ์กลับเข้าปฏิบัติราชการ ให้มีข้อ ๒๒ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๒๔ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่น หรือ มอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

- การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริง และเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่า ได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์โดยตรงภายในสามสิบวัน นับแต่วันยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้ ส่วนการขอตรวจหรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคลพยานหลักฐานอื่นหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาวินัยของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนเหตุผลและความจำเป็นเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป

ข้อ ๒๖ การอุทธรณ์ให้อุทธรณ์ ดังนี้

(๑) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษ ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ที่ต่ำกว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ให้อุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

(๒) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษ ในราชการบริหารส่วนกลางที่ต่ำกว่าอธิบดี ให้อุทธรณ์ต่ออธิบดี และให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดี ให้อุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุข และให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

(๔) การอุทธรณ์คำสั่งของปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

ข้อ ๒๗ การนับระยะเวลาอุทธรณ์ การยื่นอุทธรณ์ การใช้สิทธิของผู้อุทธรณ์ในการคัดค้านผู้พิจารณาวินิจฉัย และการถอนคำอุทธรณ์ ให้ใช้แนวทางปฏิบัติของข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

ข้อ ๒๘ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจตามข้อ ๒๖ ดังนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าคำสั่งลงโทษถูกต้องและเหมาะสมกับความผิดแล้วให้สั่งยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ ได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลงให้มีคำสั่งลดโทษเป็นสถานโทษ หรืออัตราโทษที่เบาลง

(๓) ถ้าเห็นว่าคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ ให้มีมติให้สั่งงดโทษ โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

- (๔) ถ้าเห็นว่าคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องและเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้มีคำสั่งยกโทษ

(๕) ถ้าเห็นว่าคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องและเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำผิดวินัย ให้มีคำสั่งยกโทษ

(๖) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมเห็นสมควรแก้ไข ให้มีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

(๗) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย และมีความเป็นธรรม ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์นั้น แล้วแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

การวินิจฉัยของผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวให้เป็นที่สุดจะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

หมวด ๔

การร้องทุกข์

ข้อ ๒๙ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดถูกออกหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ เนื่องจากสัญญาจ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุขสิ้นสุดลง ตามข้อ ๒๕ ของระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีใช้ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หรือพนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๓๒ ถึงข้อ ๓๘

ข้อ ๓๐ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นระหว่างกัน ควรจะได้ปรึกษาหารือทำความเข้าใจกัน ฉะนั้น เมื่อพนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา หากแสดงความประสงค์จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้น ให้โอกาสและรับฟัง หรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวเพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นต้น ถ้าไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจง หรือได้รับคำชี้แจงแล้วไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ตามหมวดนี้

ข้อ ๓๑ ภายใต้บังคับข้อ ๓๐ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ได้ตามหมวด ๓ ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชาซึ่งทำให้เกิดความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติโดยไม่มีอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการ อันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดขึ้นเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

(๒) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ

(๓) ประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางอย่างอันเป็นเหตุให้เสียสิทธิ หรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

ข้อ ๓๒ การร้องทุกข์ให้ร้องได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์สำหรับผู้อื่นไม่ได้ และให้ทำคำร้องทุกข์เป็นหนังสือยื่นต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ และคำร้องทุกข์ให้ใช้ด้วยคำสุภาพและอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

- (๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์
- (๒) การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์
- (๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าเป็นปัญหาของเรื่องร้องทุกข์
- (๔) คำขอของผู้ร้องทุกข์
- (๕) ลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์

ข้อ ๓๓ ในการยื่นคำร้องทุกข์ให้แนบหลักฐานที่เกี่ยวข้องพร้อมคำร้องทุกข์ด้วย กรณีที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ เพราะพยานหลักฐานอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานทางปกครองเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่น หรือเพราะเหตุอื่นใด ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ด้วย

ข้อ ๓๔ ให้ผู้ร้องทุกข์ทำสำเนาคำร้องทุกข์และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้ร้องทุกข์รับรองสำเนาถูกต้อง ๑ ชุด แนบพร้อมคำร้องทุกข์ด้วย

ข้อ ๓๕ คำร้องทุกข์ให้ยื่นต่อผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ ในการยื่นคำร้องทุกข์โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และให้ถือว่าวันที่ยื่นคำร้องทุกข์ต่อผู้รับคำร้องทุกข์หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ของหนังสือร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี เป็นวันยื่นคำร้องทุกข์

ข้อ ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาการร้องทุกข์ การนับวันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือให้ถือว่าวันที่ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๒) ในกรณีที่ไม่มีกรลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งตาม (๑) แต่มีการแจ้งคำสั่งให้ทราบพร้อมสำเนาคำสั่ง และทำบันทึกวันเดือนปี เวลา สถานที่ที่แจ้ง โดยลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่ไม่มีแจ้งคำสั่งตาม (๒) และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ให้ส่งสำเนาคำสั่งไปสองฉบับเพื่อให้เก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ และให้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งแล้วส่งกลับคืนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ กรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่ามีผู้รับแล้ว แม้อยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ก็ให้ถือว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์ได้รับทราบคำสั่งอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์แล้ว

(๔) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา โดยไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ถือวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์รับทราบหรือควรรับทราบคำสั่งที่ไม่เป็นหนังสือนั้น เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๕) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา โดยไม่ได้มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

ข้อ ๓๗ ผู้ร้องทุกข์อาจถอนคำร้องทุกข์ที่ยื่นไว้แล้วในเวลาใด ๆ ก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ จะมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดในเรื่องร้องทุกข์นั้น ก็ได้

การถอนคำร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ แต่ถ้าผู้ร้องทุกข์ถอนคำร้องทุกข์ด้วยวาจาต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์บันทึกไว้ และให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

เมื่อมีการถอนคำร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อนุญาต และสั่งจำหน่ายคำร้องทุกข์ออกจากสารบบ

ข้อ ๓๘ การร้องทุกข์ตามข้อ ๒๘ หรือการร้องทุกข์ที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชา แต่ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับนั้น ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาและผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ที่ต่ำกว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๒) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนกลาง ที่ต่ำกว่าอธิบดี ให้ร้องทุกข์ต่ออธิบดี และให้อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดี ให้ร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุข และให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๔) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากปลัดกระทรวงสาธารณสุขให้ร้องทุกข์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่ง พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์นั้น แล้วแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

การวินิจฉัยของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ดังกล่าวให้เป็นที่สุดจะร้องทุกข์ต่อไปอีกมิได้

ข้อ ๓๙ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ หรือเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของ ผู้บังคับบัญชาดังกล่าว

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์

(๔) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางการสมรสกับบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓)

อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๐ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใด มีกรณีกระทำผิดวินัย อยู่ก่อนวันที่หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรือสั่งลงโทษตามหมวด ๒ มีอำนาจพิจารณาและสั่งลงโทษผู้นั้นตามฐานความผิดที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยอนุโลม